

Disputatio juridica inauguralis de usucapione

<https://hdl.handle.net/1874/340700>

25

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
USUCAPIONE,

QUAM
DIVINO NŪMINIS AUSPICIO
Ex auctoritate Magnifici D. Rectoris,
D. JOHANNIS van MUYDEN,

Jur. Utr. Doct., ejusdemque Facultatis in Illustri hac Academia
Ultrajectina Professoris Ordinarii, Dignissimi,
NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Nobilissimi
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*
PRO GRADU LICENTIATUS,
Et summis in UTROQUE JURE honoribus & Privilegiis
ritè, ac legitimè consequendis,

Eruditorum Examini subicit

ZACHARIAS CABELIOU, Haga-Batavus,

Ad diem 3. August. horis locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō lōc LXXXVII.

*Nobilissimis Gravissimis Viris ac
Dominis,*

D. JOHANNI CABELIOU,
Patri suo Filiali debito amore
prosequendo.

D. JOHANNI REYNST,
Domino de DRAKESTEYN,
avunculo suo quam plurimum
venerando,

UT ET

D. ANDRÆE BERNARD,
Societatis Indiæ Orientalis
præfecto, avunculo suo quam
plurimum venerando.

Hanc Inauguralem Disputationum

D. D. D.

ZACHARIAS CABELIOU, A. & R.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
USUCAPIONE.
T H E S I S I.

Odi acquirendi domini Jure Civili sunt
duplices: 1. Universales, quibus univ^{er}sum
patrimonium acquirimus, ut sunt: hære-
ditas, Bonorum possessio, arrogatio, addi-
ctio bonorum libertatum conservandarum
causa, §. ult. Inst. per quas person. 2. Sin-
gulares, quibus res singulas acquirimus,
suntque: Usucapio, quædam Donatio,
Legatum, fideicommissum. Atque de
Usucapione pro ingenii mei tenuitate pauca disserere conabor.

I I.

Dicitur Usucapio, quod usu seu possessione continuata *l. 115. de V.S. capiatur seu acquiratur res l. 71. l. 140. de V.S. l. 5. de dam. infect.* ac proinde usucapere est per usum seu possessionem (quæ
A 2 etiam

4 DISPUTATIO JURIDICA

etiam aliàs dominii initium est *l. 1. ff. de Acquir. vel amitt. poss. §. pen. inst. per quas person.*) rerum dominium acquirere : eodemque sensu legitur usu acquirere & usu rem suam facere *l. 1. l. 19. l. 21. ex q. c. m. l. 33. l. 44. h. tit. possessione capere. l. 4. l. 7. §. 1. pro emtor.*

I I I.

Refertur igitur Usucapio inter modos civiles, non quasi naturali æquitati advesetur, (quod esset contra *l. 6. ff. de I. & I.*) aut quasi solis Romanis sit propria & apud alias gentes non recepta, sed quod Romani peculiare sanctiones hoc de modo sua in Republica promulgârint. Et triplex ratio est 1. ne rerum dominia essent in incerto *per init. l. h. r. jung. l. 5. ff. de Usuc.* Hoc enim obesset publicæ utilitati, nam plerumque res, malos dominos habentes, solent negligi. 2. Causa est ut litibus finis imponatur *per l. 5. init. ff. pro suo.* salus enim Reipublicæ ex parte in eo etiam est posita, ut animi civium sint conjuncti. 3. In odium dominorum res suas negligentium *arg. l. 16. ff. ex quibus causis majores.* Nam quarumcunque rerum domini, per aliquot annos non habentes curam, illas res videntur quasi pro de relictis habere, & sic fient occupantis.

I V.

Ab origine progredimur ad definitionem Usucapionis, quæ est *adjectio dominii per continuationem possessionis temporis lege definiti. l. 3. ff. h.* dicitur *adjectio dominii*, quia per usucapionem nobis adjicitur h. e. acquiritur alicujus rei dominium. Porro additur *per continuationem possessionis*, inde apparet, quod ad omnem usucapionem requiratur possessio, & quidem possessio civilis & porro possessio civilis bonæ fidei. Excluditur igitur nuda detentio seu asinina possessio, quia ita non est vera possessio, nec etiam sufficit naturalis possessio, quia ad usucapionem requiritur possessio cum animo dominii. Porro requiritur ut illa *possessio continuetur* h. e. non interrumpatur *§. 7. l. h. r.* demum dicitur *temporis lege definiti.* h. e. possessio debet continuari per tempus lege definitum. Videndum jam

jam est illud tempus, & distinguendum inter usucapionem rerum mobilium & immobilium. Ad rerum mobilium usucapionem jure novo requiritur triennium; ad rerum immobilium inter præsentés 10. inter absentes 20. annorum.

V.

Videamus formam Usucapionis. Quia verò Usucapio est fundata in Jure Civili & est acquirendi modus Juris Civilis, ideo requisita in Jure Civili præscripta accuratè sunt observanda, quæ barbaris hisce versiculis solent includi.

Non usucapies nisi sint tibi talia quinque:

Bona fides, justus titulus, res non vitiosa:

Ut res tradatur possessio continuetur.

Primò requiritur *Bona fides*. Is autem dicitur bona fide rem possidere, qui sic accipit rem à non domino quem pro vero habet domino per *l. 109. ff. de V. S.* Inde quæritur, quonam tempore bona fides requiritur? Et distinguendum inter jus Civile & Canonicum. Jure Civili sufficit si initio adsit bona fides *l. unic. de Usuc. transform. l. 15. de Usuc. & usurp.* In contractu tamen emptionis venditionis ad usucapionem requiritur ut emtor rei alienæ bonam fidem habent tempore initi contractus & 2. rei emtæ traditionis per *l. 48. ff. de Usuc.* Jure Can. omni omnino tempore bona fides adesse debet per *c. 5. & fin. x. de præscript.*

Secundò *Justus titulus* s. justa causa per verb. init. *l. h. t.* Nam ad omnem modum acquirendi justa causa requiritur h. e. titulus domini translativus per *l. 24. C. de V. R. §. 40. Inst. de rerum divis.* In titulo autem illo tria debent concurrere. 1. Ut legibus fuerit approbatus. 2. Ut domini translativus sit, qualis est emtio venditio, donatio legatum &c. 3. Ille titulus debet esse verus non falsus seu erroneus. Nam error falsæ causæ usucapionem non parit, veluti, si quis cum non emerit, se tamen emisse existimans, possideat, vel cum ei non fuerit donatum quasi ex donatione possideat. Justus hic & probabilis error excusat, nec usucapionem reddit irritum per *l. 11. ff. pro emtor. l. fin. §. 1. pro suo l. 48. h.* ut si quis in facto proprio erret, sed ab alio in errorem induca-

6 DISPUTATIO JURIDICA

tur seu factum alienum ignoret. De quarto & quinto requisito jam aliquid egimus *ib. 4. & 5.*

V I.

Dictum supra quod ad usucapionem etiam requiratur possessio. Jam in illa possessione requiritur ut tempus continuetur usque ad finem usucapionis h. c. in rebus mobilibus per triennium, in rebus verò immobilibus inter præsentibus per 10. inter absentes per 20. annos. Quod si vero possessio interrumpatur, usucapio non valet. Interrumpitur autem duplici modo: aut extra iudicium aut in iudicio. Extrajudicialis dicitur in jure usurpatio, unde extat *tit. in ff. de usuc. & usurp.* quæ est, quando usucapiens possessionem rei, quam usucapit ante tempus lege definitum amittit per *l. 1. §. 22. l. 15. ff. h. t.* & vocatur hæc etiam interruptio naturalis. Quando verò in iudicio possessio interrumpitur, appellatur illa à Jctis civiliter Interruptio civilis & interrumpitur præscriptio jure novo, denuntiatione & citatione judiciali, aut si ea haberi nequit, sufficit si extrajudicialiter coram duobus testibus aut tribus fiat per *l. 1. C. de annal. except. jung. Nov. 119. c. 17.* Continuatur verò possessio vel in una persona vel in duabus seu pluribus. In una, si is, qui rem usucapere cœpit, istam possessionem usque ad finem usucapionis continuat. In duabus vel pluribus possessio continuatur iterum duobus modis. 1. Quando usucapiens moritur & usucapionem in heredes transmittit. Et hoc casu tantum requiritur bona fides in defuncti persona, licet heres & successor universalis sciat hanc rem esse alienam, adeoque in mala fide constituatur. 2. Continuatur possessio in duabus aut pluribus non per successores universales, sed per successores singulares, si nimirum vivus is, qui rem usucapere cœpit cum in alium transferat, verbi gratia tit. venditionis vel titulo legati, donationis. Et hoc casu requiritur non tantum, in eo qui usucapionem cœpit bona fides, verum etiam in successore singulari per *§. 8. Inst. h.*

VII. Nunc

VII.

Nunc properamus ad Res quæ usucapi possunt. Ad usucapionem quoque requiritur ut (a) *Res sit habilis*, h. e. quæ non est exempta privatorum commercio. Contra, quæcunque res est exempta privatorum commercio, illa usucapi non potest. Talis est 1. Liber homo. 2. Res sacra. 3. Religiosa *t. t. C. ne res dominic.* 4. Servus fugitivus. 5. Res fisci. *l. 24. ff. h. t.* 6. Bona vacantia. Ubi adhuc est distinguendum, aut illa bona jam tum fisco sunt nuntiata, & sic qui fisco præest cognovit ejusmodi vacantia bona adesse aut nondum sunt nuntiata & sic ignorat. Priori casu jam tum fisco sunt acquisita & non usucapi possunt posteriori verò casu usucapione acquiruntur. 7. Res principis *t. l. C. ne rei dominic.* 8. Res civitatis *l. 9. b.* 9. Res pupillorum, ob favorem pupillarem per *l. 48. in i. de A. R. D.* imo tales sunt res minorum *l. 8. C. quibus non obj. longi temp. præscript. l. unic. C. de usuc. transform. & c.* (b) Requiritur in rebus *ne sint vitiosæ.* Res igitur vitiosa usucapi non potest. Vitium autem, ob quod res aliqua in hac materia dicitur vitiosa est duplex: Furtum & vis. Res igitur furtivæ & vi possessæ usucapi non possunt, propter vitium furti & violentiæ. Res autem furtivæ dicuntur 1. mobiles furto ablatæ vel 2. si non sint furto ablatæ, possessor tamen scit illam rem esse alienam, nec domino restituit sic instar furis habetur. Ad rem vi possessam requiritur ut sit (a) res immobilis (b) ut dominus ex possessione istius rei immobilis fuerit ejectus (c) ut ipse vim inferens possessionem rei apprehenderit. Res autem mobiles non faciliè præscribuntur, quoniam si eas à veris dominis non accipimus plerumque sunt furtivæ. Duo tamen casus in §. 2. *inst. h. t.* adferuntur, quibus res mobiles præscribi possunt, ubi remittam lectorem. Addamus adhuc aliquam limitationem prioris Conclusionis, qui talis erat. Res furtiva vel vi possessa usucapi non potest: nunc hanc Conclusionem ita limitamus: nisi ejusmodi res in domini potestatem fuerit reversa per §. 31. *h. t. l. 4. §. 6. l. 24. §. 1. ff. h. t.*

secun-

8 DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS.

secundò quando domino non quidem res sed rei æstimatio restituitur. per *l. 4. §. 13. ff. b. t.*

V I I I.

Denique videamus personam usucapientem. Usucapit is, qui à non domino rem accepit, & qui possidere atque dominium acquirere & usucapere potest *l. 3. l. 8. §. 1. l. 25. b.* Hinc servus usucapere nequit *ff. l. 4. §. 4. l. 44. §. fin. b. t. l. 118. de R. J.* Filius verò famil. quoad castrensia & quasi ut & adventitia sibi usucapere potest *arg. l. 6. C. de bon. qua. liber.* Etiam pupillus, licèt sine tutoris autoritate possidere cœperit. *l. 4. §. 2. ff. b. furiosus id, quod ante furorem possidere cœpit, usucapiet l. 4. §. 4 ff. b. aliàs nequidem Curatore autore arg. l. 1. §. 3. ff. de amit. vel acquir. possess. l. 5. de R. J.* uti possidere, ita & per alium quoque quis usucapere potest, ut per servum ex causa peculiari etiam ignorans *l. 8. l. 47. in finè ff. b. l. 1. §. 5. l. 44. §. 1. de acquir. vel amit. poss.* per procuratorem non nisi sciens.

I X.

Tribus verbis est addendus effectus usucapionis seu præscriptionis & consistit præcipue in dominio, nam per usucapionem & præscriptionem Rerum dominia aquirimus. Moribus usucapio etsi non sit in usu, habet tamen locum præscriptio trientis sæculi, de qua fusè Antonius Matthæus in paræmiis.

F I N I S.